

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
27 Гж.1897/21
08.07.2021. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Добриле Здравковић, председника већа, Снежане Тодоровић и Зорана Стаменковића, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА, ББ и ВВ сви из Н, које по пуномоћју заступа ГГ, адвокат из Н, уз учешће умешача на страни тужилаца ДД из Ш, кога по пуномоћју заступа ЂЂ, адвокат из Н, против туженог ЕЕ из Н, кога по пуномоћју заступа ЖЖ, адвокат из Н, ради утврђења права државине, одлучујући по жалби парничних странака изјављеној против пресуде Основног суда у Нишу 15П.бр.5133/19 од 11.12.2020. године, на седници већа одржаној дана 08.07.2021. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалба тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из Н и жалба туженог ЕЕ из Н и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Нишу 15П.бр.5133/19 од 11.12.2020. године.

Одбија се захтев туженог за досуђење трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се према туженом утврди да су тужиоци држаоци по основу куповине целе катастарске парцеле ххх/1 у мзв. "Б", њива укупне површине 4,04 ари, са

породичном стамбеном зградом на овој парцели у површини од 272 м², целе кп.бр.ххх/2 мзв.“Б“, њива површине 0,42 ари и дела кп.бр.ххх/3 у мзв „Б“ у мерама и границама ближе уписаним у наведеном ставу, уписане у листу непокретности ххх КО Ч, са уделима које би тужиоци утврдили у посебном поступку, те да се туженом наложи да им ово право призна и изда одговарајућу исправу, за упис овог права у јавним књигама, а у противном ће пресуда тужиоцима служити као основ за укњижбу права државине на наведеним парцелама у јавним књигама, у року од 15 дана од правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 84.950,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против првостепене пресуде, благовремено су изјавили жалбу тужиоци, побијајући исту због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или преиначи и усвоји тужбени захтев у целости као и трошкови парничног поступка.

Жалбу је благовремено изјавио и тужени, побијајући првостепену пресуду у ставу другом, у делу одлуке о трошковима парничног поступка, са предлогом да се тужиоци обавежу да туженом накнаде трошкове поступка у износу од 93.950,00 динара, као и трошкове другостепеног поступка.

Тужени је благовремено изјавио и одговор на жалбу са предлогом да се жалба тужилаца одбије као неоснована и првостепена пресуда потврди. Трошкове писања одговора на жалбу је тражио.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе чл.386. Закона о парничном поступку Апелациони суд у Нишу је нашао да су жалбе парничних странака неосноване.

У проведеном поступку и побијаној пресуди нису учињене битне повреде поступка из чл.374. ст.2. тач.1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из чл.374. ст.2. тач.12. ЗПП на коју се

неосновано жалбама указује, јер пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати, изрека је јасна и разумљива и није у супротности са образложењем.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су тужбом тражили утврђење права државине у односу на туженог, по основу куповине целе парцеле кп.бр.ххх/1 са делом породичне стамбене зграде, целе кп.бр.ххх/2 и дела кп.бр.ххх/3(са прецизираним мерама и границама), са делом породичне стамбене зграде на наведеној парцели, уписане у лн.бр.ххх КО Ч. Тужила је у тужби и током првостепеног поступка тврдила да је са својим ванбрачним супругом, сада пок. ЗЗ, 1972. године од мајке туженог, сада пок. ИИ, купила део кп.бр.ххх КО Ч у површини од 5 ари, с тим што су касније докупили још један део непокретности. На купљеном делу парцеле сазидали су породичну стамбену зграду. Том приликом су сачинили писмени уговор, који нису оверили и који тужила након смрти мужа није могла да пронађе. Тужила је са својим супругом продала приземље изграђеног објекта, правном предходнику тужилаца, ЈЈ, Уговором о купопродаји Ов.бр. хххх/83 од хх.хх.1983. године. Увидом у пресуду Општинског суда у Нишу П.бр.1030/82 од 06.04.1982.год., утврђено је да су ЗЗ и овде тужила АА, власници породичне стамбене зграде, која се састоји од приземља и спратног дела, постојећа на делу кп.бр.ххх КО Ч, на основу стицања и градње, а тужена Општина Н је обавезана да им то призна. Увидом у препис листа непокретности бр.ххх КО Ч, утврђено је да се кп.бр.ххх/1, ххх/2 и ххх/3 воде као њива прве класе, укупне површине 7,60 м², по врсти земљишта градско грађевинско земљиште, држаоци ЕЕ и КК, са обимом удела $\frac{1}{2}$, својина државна. Увидом у уговор о купопродаји од хх.хх.1983. године, ов. пред Општинским судом у Н, под бројем Ов.бр.хххх/83, утврђено је да је исти закључен између ЗЗ и овде тужиле као продавца и ЈЈ као купца, а предмет продаје је приземље и спрат са по једним двособним станом, недовршено приземље и две гараже, а која зграда се налази на делу кп.бр.ххх КО Ч. Увидом у решење О.бр. 1288/04 од 08.06.2004. год., утврђено је да је за наследнике пок. ЈЈ, оглашена ЛЛ, а иза њене смрти решењем О.бр.5213/14 од 18.03.2015. године, на њеној заоставштини су оглашени ЉЉ и ББ на по $\frac{1}{2}$. Правни следбеник сада пок. ЉЉ је тужила ВВ. На основу решења Основног суда у Нишу 4983/16 од 01.11.2016. год, утврђено је да накнадно пронађену имовину ИИ, чини и право државине $\frac{1}{2}$ од кп.бр. ххх/1, /2 и /3, а да је за наследника оглашен ЕЕ, овде тужени, као једини законски наследник. Увидом у пресуду Општинског суда у Нишу О бр.383/76 од 01.04.1976 год., утврђено је да су АА и ММ, као тужени обавезани да тужиоцима ЉЉ и ЕЕ, плате износ од 19.500,00 динара

на име остатка купопродајне цене. У образложењу пресуде је наведено да су тужиоци Уговором од хх.хх.1972. године, продали туженима 500 м² од кп.бр.ххх КО Ч, по цени од 75,00 динара по 1м², да су тужени на име капаре исплатили 18.000,00 динара, док остаток од 19.500,00 динара су били у обавези да плате кад се изврши пренос, што нису учинили. Увидом у решење Јавног бележника УПП 395/2017 О.бр.1821/17 од 26.07.2017. године, утврђено је да заоставштину пок. ММ, између осталог, чини и породична стамбена зграда која се састоји од приземља и спрата, постојећа на делу кп.бр.ххх КО Ч по основу стицања и изградње, те да је за наследника на заоставштини по законском основу наслеђивања оглашен ДД, син оставиоца.

На основу овако утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд закључио да нема места примени одредбе чл.20., 28. и чл.72. Закона о основама својинско правних односа и за своју одлуку дао је јасне и довољне разлоге, које прихвата и овај суд.

Државина је фактичко стање и може се стећи посредно и непосредно, успостављањем фактичке власти на ствари, а циљ одржаја је претварање фактичког стања у правно стање, односно државине у право својине, тако да се одржајем може стећи право својине, а не и право државине. У конкретном случају, правилно је првостепени суд закључио да је тужбени захтев неоснован, јер су тужиоци тражили да суд утврди да су они држаоци катастарских парцела кп.бр. ххх/1, ххх/2 и дела ххх/3, у одређеним мерама и границама, са породичном стамбеном зградом на кп.бр.ххх/1. Ово са разлога, а како то правилно наводи и првостепени суд, што државина представља само фактичко стање, не и право, што је и основна разлика између државине, као фактичке власти и права својине, па како тужиоци у конкретном случају нису тражили утврђење права својине на основу одржаја, већ да се утврди државина на предметним непокретностима, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев као неоснован.

Неосновани су жалбени наводи да су тужиоци у једном од поднесака истицали да су на основу одржаја постали држаоци непокретности. Ово из разлога што је одредбом чл.20 ЗОСПО прописано је да се право својине стиче по самом закону, по основу правног посла и наслеђивањем (ст.1), као и одлуком државног органа, на начин и под условима одређеним законом. Дакле, одржајем се може стећи право својине, уз кумулативно испуњење прописаних услова, што даље значи да је одржај начин

оригинарног стицања субјективних стварних права на основу одређеног квалитета и протеклом одређеног рока. Имајући у виду да државина није право, у конкретном случају не може бити речи о стицању права државине одржајем. Државина је само фактичка власт на ствари којој закон пружа одређену заштиту и може постојати само право на државину као саставни део права својине и других стварних права.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе тужилаца којима се оспорава правилност првостепене одлуке, па је нашао да нису од значаја и не могу утицати на доношење другачије одлуке, па исти, сходно одредби члана 396. ст.2 ЗПП, нису ни детаљно образлагани.

Такође су неосновани и жалбени наводи туженог за трошкове поступка садржаним у ставу другом изреке пресуде, а који се односе на недосуђене трошкове на име заступања на два неодржана рочишта (05.03.2020. год и 19.05.2020. год), а ово са разлога што је првостепени суд правилно досудио само потребне трошкове за вођење парнице, сходно одреби чл.153. и 154. ЗПП. Такође, туженом нису признати трошкови другостепеног поступка за одговор на жалбу, јер исти нису потребни трошкови, у смислу одредбе чл.154 ЗПП, па је суд одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Са изложеног, а на основу чл.390. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 08.07.2021. год. 27Гж.1897/21.

**Записничар – судијски помоћник
Јелена Голубовић**

**Председник већа-судија
Добрила Здравковић**